

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades VALICECAR OÜ 22.04.2026 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõuseaduse (MaaPS) § 48 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 53, § 61 lg 1 otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Anda ettevõttele VALICECAR OÜ (registrikood 11102086) tähtajaline keskkonnaluba Massiaru liivamaardlas Massiaru III liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks nr KL-526988 kehtivusajaga 15 aastat.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-526988 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele VALICECAR OÜ teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

VALICECAR OÜ (registrikood 11102086, aadress Ninavärava, Atla küla, Saaremaa vald, Saare maakond) esitas Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks, (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 28.07.2020 dokumendina nr DM-110955-1, täiendatud taotlus registreeritud 22.04.2026 dokumendina DM-110955-22; edaspidi taotlus).

Taotletav Massiaru III liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Massiaru külas eraomandisse kuuluval katastriüksusel Laulastemaa (katastritunnus 21401:001:1051, sihtotstarve on 100% maatulundusmaa).

Maavara kasutusala on täiteliiv. Taotletava Massiaru III liivakarjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaa pindalaks on 15,33 ha. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks keskmise aastase kaevandamise mahuga 30 tuh m³.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Massiaru liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0853) ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokke 17 ja 18 täies mahus. Taotletava ala ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 461 tuh m³ (seisuga 31.03.2026), sellest arvatud kaevandatava ehitusliiva maht on 425 tuh m³.

Seletuskirja kohaselt on mäeeraldisel katendi maht 79 tuh m³. Taotluse vormil on katendi mahuks märgitud 18 tuh m³, kuid arvestades, et kaevandatava mulla koguseks on taotluses märgitud 61 tuh m³, on katendi maht taotluse vormil ilmselt ekslikult märgitud. Mäeeraldiselt kooritavat katendit on võimalik kasutada karjääri korrastamistööl.

Maavara kavandatud kasutusvaldkond on ehitus- ja teedehitus. Taotluse seletuskirja kohaselt korrastatakse Massiaru III liivakarjäär veekoguks ja rohumaaks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (edaspidi MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (edaspidi KeÜS) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 28.07.2020 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 03.08.2020 kirjaga nr 9-3/20/10961-2 (KOTKAS 03.08.2020 nr DM-110955-2) ja Eesti Geoloogiateenistus 24.04.2026 kirjaga nr 13-1/26-661 (KOTKAS 24.04.2026 nr DM-110955-23).

Massiaru III liivakarjääri mäeeraldisest ca 12 m kaugusel loodes on Laulaste looduskaitseala (KLO1000318). Mäeeraldisest ca 860 m kaugusel lääne pool on III kategooria kaitsealuse taimeliigi harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*) leiukoht KLO9700473 ja ca 800 m kaugusel on III kategooria kaitsealuse loomaliigi händkakk (*Strix uralensis*) leiukoht KLO9113851 ning ca 640 m kaugusel on III kategooria kaitsealuse taimeliigi viierealine turbasammal (*Sphagnum quinquefarium*) leiukoht KLO9404273.

Massiaru III liivakarjääri mäeeraldisest ca 125 m põhja pool on III kategooria kaitsealuse loomaliigi Lullula arborea (nõmmelõoke) leiukoht KLO9132871. Teenindusmaast ca 550 m põhja pool on III kategooria kaitsealuste taime- ja loomaliikide leiukohad KLO9113841 *Picus canus* (hallpea-rähn), KLO9113818 *Dryocopus martius* (musträhn), KLO9700847 *Menegazzia terebrata* (harilik poorsamblik), KLO9700866 *Thelotrema lepadinum* (harilik koobassamblik), KLO9338623 *Huperzia selago* (harilik ungrukold) ja KLO9401075 *Sphagnum wulfianum* (Wulfi turbasammal). Teenindusmaast edela pool ~20 m ja ~175 m kaugusel on III kategooria kaitsealuste loomaliikide leiukohad KLO9138308 *Buteo buteo* (hiireviu) ja KLO9138305 *Lullula arborea* (nõmmelõoke). Massiaru III liivakarjääri piirkonnas (~1 km raadiuses) asuvad I ja II kategooria kaitsealuste looma- ja taimeliikide elupaigad ja kasvukohad. Vääriselupaikadest asuvad Massiaru III liivakarjäärist ~560 m põhja pool VEP204237 ja ~620 m loode pool VEP117001.

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja küsis kohalikult omavalitsuselt arvamust (KOTKAS 26.08.2020 nr DM-110955-5 ja 04.03.2021 nr DM-110955-8) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹,

MaaPS § 49 lg 6).

Häädemeeste Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile 06.04.2021 korralduse nr 149 (KOTKAS 07.04.2021 nr DM-110955-10), milles nõustuti VALICECAR OÜ-le keskkonnaloa väljastamisega Massiaru III liivakarjääris maavara kaevandamiseks. Lisaks tegi vallavalitsus ettepaneku hinnata Massiaru III liivakarjääri kavandatava tegevusega kaasnevat mõju eelhindanguga juhindudes KeHJS § 11 lõikest 2³.

Keskkonnaamet algatas 09.12.2021 kirjaga nr DM-110955-20 keskkonnamõtjude hindamise Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. KMH programm tunnistati nõuetele vastavaks Keskkonnaameti 08.12.2023 kirjaga nr 6-3/23/6885-24. Massiaru III liivakarjääri kaevandamise loa taotluse keskkonnamõtju hindamise aruanne tunnistati nõuetele vastavaks Keskkonnaameti 03.03.2026 kirjaga nr 6-3/26/2242-2.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 26.08.2020 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas ettevõtet ning menetlusosalisi menetluse algatamisest (KOTKAS 26.08.2020 nr DM-110955-6; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2).

Loa andja teavitas XX.XX.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõu valmimisest teavitati XX.XX.2026 ka ajalehes Pärnu Postimees (KeÜS § 47 lg 2). Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõtju hindamise algatamine

Keskkonnaamet algatas Massiaru III liivakarjääri keskkonnakaitseloa taotluse menetluses keskkonnamõtju hindamise (KOTKAS 09.12.2021 nr DM-110955-20).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõtju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõtju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõtju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõtju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnamõtju hindamine (edaspidi KMH) algatati, kuna ettevõtte kavandatav tegevus on KeHJS-e mõistes tegevus, mille puhul peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas järgmiste tegevusel on oluline keskkonnamõtju (KeHJS § 6 lg 2 p 2). Eelhindangus (09.12.2021 nr DM-110955-20) järeldas Keskkonnaamet, et tuleb algatada KMH, järgnevatel põhjustel:

- eelhindamise tulemusel ei ole välistatud ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku Põhja-

Liivimaa linnuala ja Laulaste loodusala kaitse-eesmärkidele. KMH käigus tuleb läbi viia Natura asjakohane hindamine;

- ei ole teada mõju piirkonna veerežiimile ja mõjuala majapidamiste veevarustusele;
- ei ole teada müra leviku ulatus Massiaru külale;
- ei ole teada tahkete osakeste leviku ulatus Massiaru külale ;
- ei ole teada mõju ulatus Pärnu maakonna ja Häädemeeste valla rohelisele võrgustikule;
- ei ole teada kumulatiivne mõju seoses Massiaru liivakarjääri ja taotletava Massiaru II liivakarjääriga;
- ei ole teada materjali väljaveoga seotud mõjude ulatus.

KMH aruanne tunnistati nõuetele vastavaks (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.03.2026 nr 6-3/26/2242-2). KMH aruande tulemusena leiti, et kavandatud tegevusega kaasneb küll negatiivne keskkonnamõju, kuid seda on võimalik leevendada. Taotletava Massiaru III liivakarjääri rajamise ja töötamisega kaasnevad peamised mõjud avalduvad veerežiimi muutustes, müra ja tahkete osakeste (nt tolm) levikus (nii materjali väljamisel kui transpordil) ning mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. Nende võimalike mõjude leevendamiseks on vaja rakendada leevendusmeetmeid. Kui meetmed võetakse arvesse, siis ei ole eeldada olulise keskkonnamõju ilmnemist ning tegevust võib lubada. Täpsemalt on vajalikud keskkonnameetmed esitatud peatükis 3.4.1.

3.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, vastavalt ettevõtte poolt esitatud taotlusele 15 aastaks.

3.2.1 Maavara kaevandamine

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6

kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse Häädemeeste Vallavalitsusele (KOTKAS 26.08.2020 nr DM-110955-5 ja 04.03.2021 nr DM-110955-8).

Häädemeeste Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile 06.04.2021 korralduse nr 149 (KOTKAS 07.04.2021 nr DM-110955-10), milles nõustuti VALICECAR OÜ-le keskkonnaloa väljastamisega Massiaru III liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekavade eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleja keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on maavara kaevandamine Massiaru III liivakarjääris. Maavara kavandatud kasutusvaldkond on ehitus- ja teedehitus.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55). MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Massiaru III liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

- Taotlejat ei ole karistatud keskkonnavastase kuriteo eest ega väärteo eest kaks või enam korda või on taotleja karistusandmed karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud (KeÜS § 52 lg 1 p 1¹).
- Tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- Tegevusega ei kaasne keskkonnoohtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet tunnistas 03.03.2026 otsusega nr 6-3/26/2242-2 Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse juurde koostatud keskkonnamõju hindamise aruande nõuetele vastavaks. Vastavalt aruandes esitatud järeldustele ja leevendusmeetmetele seatakse keskkonnaloale nr KL-526988 ebasoodsate keskkonnamõjude vähendamiseks kõrvaltingimused.
- Tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).

- Loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. KMH-s kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- Häädemeeste Vallavalitsus nõustus 06.04.2021 korraldusega nr 149 (KOTKAS 07.04.2021 nr DM-110955-10) keskkonnaloa väljastamisega Massiaru III liivakarjääris maavara kaevandamiseks.
- Tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). Keskkonnaameti 03.03.2026 nr 6-3/26/2242-2 otsusega tunnistati Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõju hindamise aruanne nõuetele vastavaks, millest tulenevalt seatakse keskkonnaloale nr KL-526988 ebasoodsa mõju vähendamiseks kõrvaltingimused.
- Taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga XX.XX.2026) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutlusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutlusõiguse alusel.

3.4.1 KMH-s esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet algatas 09.12.2021 otsusega nr DM-110955-20 Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise. Keskkonnaameti 03.03.2026 otsusega nr 6-3/26/2242-2 tunnistati Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse koostatud keskkonnamõju hindamise aruanne nõuetele vastavaks. KMH eesmärgiks oli hinnata kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide elluviimisega kaasneda võivat olulist keskkonnamõju, hinnates sh erinevate mõjude ruumilist ulatust ning nende olulisust.

Keskkonnamõju hindamise käigus hinnati kavandatava tegevusega kaasnevat mõju keskkonnale ning inimeste tervisele, heaolule ja varale. Tegevusega kaasnevaid mõjusid on võimalik vältida ja vähendada rakendades leevendavaid meetmeid.

KMH aruandes järeldati, et kavandatav Massiaru III liivakarjäär võib avaldada olulist negatiivset mõju Laulaste loodusale ning seal esinevale I kaitsekategooria liigile, must-toonekurele. Peamise mõjuna toodi välja pesitsusvõimaluste vähenemine Laulaste looduskaitseala Kalme sihtkaitsevööndis, kus tuleb tagada tingimused liigi võimalikuks naasmiseks. Samuti märgiti, et Rail Balticu ehitusega kaasnev liikluskooormuse suurenemine Kabli Massiaru maanteel võib vähendada must-toonekure võimalusi kasutada Priivitsa jõe äärseid toitumisalasid, mistõttu suureneb looduslikus süngis voolava Priivitsa jõe tähtsus liigile.

KMH aruandes järeldati, et läänepoolne lahustükk ei ole must-toonekure seisukohalt karjäärina kasutamiseks sobiv, mistõttu jäeti see taotlusega nr T-KL/1004538-3 taotletavast alast välja. Idapoolisel lahustükil peeti kaevandamist võimalikuks väljaspool must-toonekure pesitsusaega 15.03–31.08 või aastaringselt tingimusel, et Laulaste LKA Kalme SKV-ga piirnevale alale rajatakse müratõkkevall kaevandusperioodiks ehk keskkonnaloa kehtivuse lõpuni.

KMH-s esitatud kaalutluste alusel kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada Massiaru III liivakarjääri keskkonnaloale nr KL-526988 järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Karjääri ettevalmistavad mürarikkad tööd (nt katendi koorimine) tuleb teha väljaspool lindude pesitsusaega (kombinatsioon pesitsusaegadest: 21.02–31.08).
2. Laulaste loodusala piirnevas mäeeraldise osas tuleb tolmu ja müra leviku vähendamiseks kasutada mäeeraldise piiril tolmu- ja müratõkkevalle.
3. Kui karjääri tegevuse tulemusel kannatavad lähikonna salvkaevude veetasemed ja kinnistute veevarustus, on arendajal kohustus taastada kinnistul juurdepääs joogiveele, nt kaevu süvendamine või puurkaevu rajamine.
4. Enne kaevandamise alustamist peab loa omanik Kellukese (21302:003:0056) ja Vähila (21302:003:0104) kinnistute omanikega kokku leppima kinnistutel asuvate tiikide veetaseme alanemise võimaliku mõju kompenseerimise kohta.
5. Enne kaevandamise alustamist peab loa omanik kokku leppima Massiaru ühisveevärgi haldajaga Biopuhasti (21302:003:0063) kinnistul asuva reoveepuhasti biotiikide veetaseme võimaliku alanemise korral reoveepuhasti vajaliku rekonstrueerimise, et tagada reoveepuhasti nõuetekohane toimimine kaevandamise ajal ja pärast kaevandamist.
6. Kui kaevandamisprojekti koostamisel ilmneb vajadus biotiikide rekonstrueerimiseks, tuleb koostada reoveepuhasti rekonstrueerimisprojekt koos vajalike tehnovõrkude lahendustega, et tagada biotiikide töökindel ja keskkonnanõuetele vastav toimimine kaevandamise ajal ja pärast selle lõppu.
7. Arendaja peab tagama, et tegevusest põhjustatud müra ei ületa kehtivaid normtasemeid. Ülenormatiivse müra vältimiseks on võimalik rakendada leevendusmeetmeid (sh tööaja piiramine, müratõkkevallide suurendamine, ajalise piiranguga töö keelutsoonide kehtestamine või võtta kasutusele masinad ja seadmed, mille tekitatav helirõhutase on madalam).

8. Lähimate majapidamiste suundadel planeerida maavara kaevandamine mäeeraldisel piiridel lähistel (lähemal kui 50 m) väljapool tavapärasest õhtust aega, so ajavahemikul 17:00–19:00, et vältida mürahäiringu levimist õuealadeni ja elumajadeni ajal, mil elanikud on valdavalt kodus.
9. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada tööpäevadel ajavahemikul kell 07:00-19:00. Vastavasisuliste kokkulepete saavutamisel kohalike elanikega on võimalik ka planeeritud tööaja pikendamine.
10. Tolmu leviku piiramiseks kuival ajal niisutada perioodiliselt väljaveoks kasutatavaid kruuskattega teid ning katta kinni kallurautode kastid. Täiendavalt on võimalik vähendada kallurautode liikumiskiirust ning kasutada kloriide, mis aitab säilitada niiskust teepinna materjalis, mistõttu tahkete osakeste eraldumine on pärsitud.
11. Materjali väljaveoks kasutatavate teede korrastamise ja hooldamise tingimustes tuleb leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel.
12. Ääremetsa kinnistule (21302:003:0129) väljaveotee rajamine kooskõlastada maaomanikuga ning soovituslikult rajada väljaveotee nimetatud kinnistu läänepoolsesse serva.
13. Põhjavee režiimi muutuste jälgimiseks kaevandamistööde alguses alustada veetaseme seirega taotletavast karjäärast erinevates suundades järgmiste lähimate majapidamiste salvkaevudes: Metsääre (katastritunnus: 21302:003:0124), Saadu (katastritunnus: 21302:003:0003), Priidiku (katastritunnus: 21302:003:0060), Uue-Laulaste (katastritunnus: 21302:003:0103) ja Kaevukrundi (katastritunnus: 21302:003:0069).
14. Kui seiratavate kaevude läheduses asuvad kuivenduskraavid või tiigid, mis mõjutavad veerežiimi, siis tuleb mõõta vähemalt 4 korda aastas ehk 1 kord kvartalis veetase ka nendes: Saadu kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0003) tiigist (ETAK kood 7270263), Priidiku kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0060) tiigist (ETAK kood 6445178) ja Kaevukrundi kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0069) kraavist (ETAK kood 265591). Samuti tuleb 1 kord kvartalis mõõta veetaset ka Biopuhasti kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0063) tiigist (ETAK kood 1995403), Vähila kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0104) tiigist (ETAK kood 6286248) ja Kellukese kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0056) tiigist (ETAK kood 6286250).
15. Karjääri tekkivas veekogus tuleb mõõta veetaset ning rajada veetaseme vaatluspunktid (seirekaevud, piesomeetrid, mõõdulatid vms) karjääri teenindusmaale põhja-, ida- ja kaguossa seiratavate majapidamiste suundadesse. Veetaset tuleb seirata vähemalt 4 korda aastas ehk 1 kord kvartalis või paigaldada seireks automaatsed veetaseme mõõtjad. Juhul kui kohalike elanike laekub kaebuseid, tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale.
16. Kontrollida õhukvaliteedi taset otseste mõõtmiste abil, kui karjääri esi jõuab elamute lähedale (kaevandamistöid planeeritakse läänest ida suunas). Peenosakeste (PM10) kontsentratsioonide vastavust kehtivatele piirväärtustele tuleb kontrollida tootmisterritooriumi piiril. Mõõtmised tuleb teha kaks korda kuival perioodil (II ja III kvartalis) ning mõõtepunkt peab paiknema heiteallikatest allatuult. Mõõtmisi võib teha üksnes vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Kui mõõtmistulemuste alusel selgub piirväärtuste ületamine, peab kaevandaja leevendavaid meetmeid rakendama. Kontrollmõõtmisi tuleb teha ka ümbritsevatelt

majapidamistelt põhjendatud kaebuste laekumisel.

17. Mürakaebuste esinemisel kontrollida müratasemeid otseste mõõtmiste abil. Mõõtmisi võib teha üksnes vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Kui mõõtmistulemuste alusel selgub, et müra piirväärtusi ületatakse, tuleb rakendada leevendavaid meetmeid.

Loa taotluse seletuskirja kohaselt korrastatakse kaevandatud ala veekoguks ja rohumaa, Keskkonnaamet määrab loale korrastamise suunaks veekogu ja rohumaa.

3.4.1 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Keskkonnaloale nr KL-526988 lisatakse järgmised kõrvaltingimused:

1. Karjääri ettevalmistavad mürarikkad tööd (nt katendi koorimine) tuleb teha väljaspool lindude pesitsusaega (kombinatsioon pesitsusaegadest: 21.02–31.08).
2. Laulaste loodusalaga piirnevas mäeeraldise osas tuleb tolmu ja müra leviku vähendamiseks kasutada mäeeraldise piiril tolmu- ja müratõkkevalle.
3. Kui karjääri tegevuse tulemusel kannatavad lähikonna salvkaevude veetasemed ja kinnistute veevarustus, on arendajal kohustus taastada kinnistul juurdepääs joogiveele, nt kaevu süvendamine või puurkaevu rajamine.
4. Enne kaevandamise alustamist peab loa omanik Kellukese (21302:003:0056) ja Vähila (21302:003:0104) kinnistute omanikega kokku leppima kinnistutel asuvate tiikide veetaseme alanemise võimaliku mõju kompenseerimise kohta.
5. Enne kaevandamise alustamist peab loa omanik kokku leppima Massiaru ühisveevärgi haldajaga Biopuhasti (21302:003:0063) kinnistul asuva reoveepuhasti biotiikide veetaseme võimaliku alanemise korral reoveepuhasti vajaliku rekonstrueerimise, et tagada reoveepuhasti nõuetekohane toimimine kaevandamise ajal ja pärast kaevandamist.
6. Kui kaevandamisprojekti koostamisel ilmneb vajadus biotiikide rekonstrueerimiseks, tuleb koostada reoveepuhasti rekonstrueerimisprojekt koos vajalike tehnovõrkude lahendustega, et tagada biotiikide töökindel ja keskkonnanõuetele vastav toimimine kaevandamise ajal ja pärast selle lõppu.
7. Arendaja peab tagama, et tegevusest põhjustatud müra ei ületa kehtivaid normtasemeid. Ülenormatiivse müra vältimiseks on võimalik rakendada leevendusmeetmeid (sh tööaja piiramine, müratõkkevallide suurendamine, ajalise piiranguga töö keelutsoonide kehtestamine või võtta kasutusele masinad ja seadmed, mille tekitatav helirõhutase on madalam).
8. Lähimate majapidamiste suundadel planeerida maavara kaevandamine mäeeraldise piiride lähistel (lähemal kui 50 m) väljapool tavapärasest öhtust aega, so ajavahemikul 17:00–19:00, et vältida mürahäiringu levimist õuealadeni ja elumajadeni ajal, mil elanikud on valdavalt kodus.

9. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada tööpäevadel ajavahemikul kell 07:00-19:00. Vastavasisuliste kokkulepete saavutamisel kohalike elanikega on võimalik ka planeeritud tööaja pikendamine.
10. Tolmu leviku piiramiseks kuival ajal niisutada perioodiliselt väljaveoks kasutatavaid kruuskattega teid ning katta kinni kallurautode kastid. Täiendavalt on võimalik vähendada kallurautode liikumiskiirust ning kasutada kloriide, mis aitab säilitada niiskust teepinna materjalis, mistõttu tahkete osakeste eraldumine on pärsitud.
11. Materjali väljaveoks kasutatavate teede korrastamise ja hooldamise tingimustes tuleb leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel.
12. Ääremetsa kinnistule (21302:003:0129) väljaveotee rajamine kooskõlastada maaomanikuga ning soovituslikult rajada väljaveotee nimetatud kinnistu läänepoolsesse serva.
13. Põhjavee režiimi muutuste jälgimiseks kaevandamistööde alguses alustada veetaseme seirega taotletavast karjäärist erinevates suundades järgmiste lähimate majapidamiste salvkaevudes: Metsaääre (katastritunnus: 21302:003:0124), Saadu (katastritunnus: 21302:003:0003), Priidiku (katastritunnus: 21302:003:0060), Uue-Laulaste (katastritunnus: 21302:003:0103) ja Kaevukrundi (katastritunnus: 21302:003:0069).
14. Kui seiratavate kaevude läheduses asuvad kuivenduskraavid või tiigid, mis mõjutavad veerežiimi, siis tuleb mõõta vähemalt 4 korda aastas ehk 1 kord kvartalis veetase ka nendes: Saadu kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0003) tiigist (ETAK kood 7270263), Priidiku kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0060) tiigist (ETAK kood 6445178) ja Kaevukrundi kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0069) kraavist (ETAK kood 265591). Samuti tuleb 1 kord kvartalis mõõta veetaset ka Biopuhasti kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0063) tiigist (ETAK kood 1995403), Vähila kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0104) tiigist (ETAK kood 6286248) ja Kellukese kinnistu (katastritunnus: 21302:003:0056) tiigist (ETAK kood 6286250).
15. Karjääri tekkivas veekogus tuleb mõõta veetaset ning rajada veetaseme vaatluspunktid (seirekaevud, piesomeetrid, mõõdulatid vms) karjääri teenindusmaale põhja-, ida- ja kaguossa seiratavate majapidamiste suundadesse. Veetaset tuleb seirata vähemalt 4 korda aastas ehk 1 kord kvartalis või paigaldada seireks automaatsed veetaseme mõõtjad. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaebuseid, tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale.
16. Kontrollida õhukvaliteedi taset otseste mõõtmiste abil, kui karjääri esi jõuab elamute lähedale (kaevandamistöid planeeritakse läänest ida suunas). Peenosakeste (PM10) kontsentratsioonide vastavust kehtivatele piirväärtustele tuleb kontrollida tootmisterritooriumi piiril. Mõõtmised tuleb teha kaks korda kuival perioodil (II ja III kvartalis) ning mõõtepunkt peab paiknema heiteallikatest allatuult. Mõõtmisi võib teha üksnes vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Kui mõõtmistulemuste alusel selgub piirväärtuste ületamine, peab kaevandaja leevendavaid meetmeid rakendama. Kontrollmõõtmisi tuleb teha ka ümbritsevatelt majapidamistelt põhjendatud kaebuste laekumisel.
17. Mürakaebuste esinemisel kontrollida müratasemeid otseste mõõtmiste abil. Mõõtmisi võib teha üksnes vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku)

esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Kui mõõtmistulemuste alusel selgub, et müra piirväärtusi ületatakse, tuleb rakendada leevendavaid meetmeid.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa eelnõule esitati mitmeid arvamusi/üks arvamus. Keskkonnaamet edastas esitatud arvamused ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (HMS § 49 lg 3, KeÜS § 48¹ lg 4). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on järgmised: ...

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelepea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo